

<p>Religia. Gimnazjum Klasa druga. Wymagania szczegółowe zgodne z podstawą programową¹</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>P: rozumie, iż sens życia człowieka zależny jest od przyjętej przez niego hierarchii wartości; - wskazuje życie wieczne jako jedyny nieprzemijający sens życia ludzkiego, którego gwarantem jest sam Bóg; PP: prezentuje własną hierarchię wartości oraz z szacunkiem odnosi się do poglądów rówieśników; - przyjmuje postawę ufności wobec Jezusa, który nadaje sensu wszystkim wysiłkom człowieka.</p>	
<p>P: przytacza różne wyobrażenia ludzi o Bogu i potrafi określić własne; - na podstawie treści biblijnych, wiadomości z lekcji i tekstów kultury, potrafi określić związki między prawdą o Bogu a wiarą w Niego; PP: przytacza różne wyobrażenia ludzi o Bogu i potrafi określić własne; - na podstawie treści biblijnych, wiadomości z lekcji i tekstów kultury, potrafi określić związki między prawdą o Bogu a wiarą w Niego.</p>	
<p>P: właściwie rozumie pojęcia: <i>Stwórca</i> i <i>twórca</i> oraz <i>świat widzialny</i> i <i>niewidzialny</i> i potrafi wskazać różnice między nimi; - na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia sposoby objawiania się Boga – objawienie naturalne (kosmiczne) i nadprzyrodzone (historyczne); PP: odnosząc się do wybranych dzieł sztuki rozumie, iż każde dzieło wskazuje na swego autora i przenosi tę prawdę w wymiar religijny</p>	
<p>P: w oparciu o wiadomości z lekcji omawia tło geograficzne, historyczne i kulturowe powstawania ksiąg biblijnych; - rozumie, iż Biblia zawiera odpowiedź na pytanie o szczęście i sens życia człowieka każdej epoki; PP: - odnosząc się do okoliczności powstania Biblii, wskazuje na trudności w lekturze Pisma Świętego i sposoby radzenia sobie z nimi; - chętnie korzysta z Pisma Świętego poszukując odpowiedzi na własne nurtujące pytania egzystencjalne.</p>	
<p>P: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia proces formowania się ksiąg biblijnych; - zna podział Biblii oraz potrafi korzystać z niej posługując się sigłami; - potrafi wymienić najważniejsze przekłady i krótko omówić okoliczności ich powstania. PP: - wskazuje wzajemne relacje Biblii i Tory oraz różnice między biblijnym kanonem katolickim i protestanckim; - wymienia religie monoteistyczne i poprawnie nazywa ich święte księgi.</p>	
<p>P: opowiada własnymi słowami o stworzeniu świata i poprawnie podaje biblijne źródło opisu; - wskazuje prawdy dotyczące Boga, człowieka i świata zawarte w Rdz 1,1-2,3; PP: - na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji, uzasadnia fundamentalne znaczenie uwzględnienia kontekstu powstania opisu stworzenia świata dla odkrycia jego sensu i przesłania teologicznego; - rozumie konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstu biblijnego.</p>	
<p>P: - potrafi wyrazić własnymi słowami skierowane do ludzi Boże polecenie opieki nad światem zawarte w Rdz 1, 28; - określa właściwy stosunek człowieka, stworzonego na obraz i podobieństwo Boże do reszty stworzeń; PP: na podstawie doświadczeń i zdobytej wiedzy, formułuje zasady korzystania z zasobów naturalnych i ingerencji w przyrodę; - zna różne sposoby realizacji własnej odpowiedzialności za powierzony świat i aktywnie w nich uczestniczy.</p>	

¹ W planie wynikowym przedstawiono wymagania podstawowe (P) oraz ponadpodstawowe (PP).

<p>P: omawia własnymi słowami opis stworzenia człowieka z Rdz 2, 4b-10. 15-25 i podaje różnice w obu opisach; - wskazuje w opisie stworzenia z Rdz 2,4b-10. 15-25 elementy odpowiadające cielesno-duchowej naturze człowieka; PP: wyjaśnia, iż istota szczęścia człowieka tkwi w przestrzeganiu Bożych poleceń i przyjaźni ze Stwórcą; - rozumie konieczność wzajemnego szacunku w kontaktach między przedstawicielami obu płci, jako zamierzone przez Boga uzupełnianie się i pomoc.</p>
<p>P: odwołując się do biblijnego opisu z Rdz 3, 1-24, potrafi opowiedzieć o upadku pierwszych ludzi; - na podstawie zdobytej wiedzy rozumie skutki duchowe i fizyczne grzechu pierworodnego; PP: omawia logikę grzechu pierworodnego jako prawzoru każdego grzechu popełnionego przez człowieka; - pogłębia świadomość własnej słabości i na tym tle nieodzownej interwencji Boga w zbawieniu.</p>
<p>P: opowiada biblijną historię Kaina i Abla, dostrzegając w niej konsekwencję zniszczenia relacji międzyludzkich przez grzech pierworodny; - przytacza biblijny tekst protowewangelii i rozumie ją jako pierwszą Dobrą Nowinę o zbawieniu usłyszaną przez ludzkość; PP: poprawnie rozróżnia pojęcie kary i winy za grzech i omawia sposoby ich odpuszczenia; - potrafi egzystencjalnie odnieść obietnicę zbawienia, poszukując pomocy Jezusa w przezwyciężaniu własnych skłonności do zła.</p>
<p>P: uczeń potrafi ze zdobytej wiedzy dostrzec opiekę Boga nad człowiekiem i światem stworzonym, - opowiada biblijną historię o potopie, wydobywając jej moralny aspekt i znaczenie symboliczne; PP: rozumie pojęcie przymierza i przytacza fragment Rdz 9, 11-15 jako pierwsze przymierze Boga z ludźmi; - kształtuje w sobie postawę zaufania Bogu i pełną nadziei wytrwałość w trudnościach.</p>
<p>P: opowiada własnymi słowami biblijną historię o wieży Babel jako przykład próby tworzenia świata bez odniesienia do Boga; - rozumie, iż człowiek sam nie jest samowystarczalny i jedynie z pomocą Bożą może przezwyciężyć własne słabości; PP: stwierdza, iż gwarantem udanej współpracy między ludźmi jest budowanie na wartościach i świadomość własnych ograniczeń; - na podstawie własnych doświadczeń i zdobytej wiedzy, wskazuje przyczyny konfliktów ludzi nie umiejących ze sobą współpracować oraz możliwości zaradzenia im.</p>
<p>P: własnymi słowami opowiada o powołaniu Abrahama, jego przymierzu z Bogiem i próbie wiary; - rozumie, iż wiara jest łaską, czyli darem od Boga, nadającym sens życiu człowieka; PP: dostrzega analogię między problemami wiary, z jakimi borykał się Abraham i doświadczeniami własnymi i rówieśników; - potrafi wyjaśnić znaczenie prób wiary w życiu chrześcijanina, podkreślając przy tym moc wytrwałej modlitwy.</p>
<p>P: opowiada o ważniejszych z życia Mojżesza i poprawnie wskazuje księgi biblijne opisujące jego dzieje; - potrafi podać imię, którym Bóg objawił się Mojżeszowi i próbuje wyjaśnić, co ono oznaczało; PP: wyjaśnia słowo <i>pascha</i> i omawia jego trojake znaczenie (przejście przez Morze Czerwone, pascha Chrystusa i chrzest jako pascha w życiu chrześcijanina); - na podstawie wiadomości z lekcji wyjaśnia, iż Bóg jest bliski ludziom i wspiera ich, zniewolonych skłonnością do grzechu i zła.</p>
<p>P: na podstawie biblijnego opowiadania własnymi słowami omawia okoliczności przekazania Mojżeszowi Dekalogu; - przytacza treść Dziesięciorga Przykazań i określa, które z nich odnoszą się do Boga, a które do bliźnich; PP: rozumie, iż Dekalog jest istotnym elementem zbawczego działania Boga w życiu każdego człowieka; - potrafi kształtować i prawidłowo ocenić swoje postępowanie w odniesieniu do Dekalogu.</p>
<p>P: na podstawie zdobytej wiedzy omawia opiekę Boga nad narodem wybranym, właściwie interpretując opisy toczonych walk i ingerencji Bożych; - zna biblijne rozumienie cudu jako interwencji Boga podjętej dla człowieka i odróżnia je od wydarzeń nazywanych cudami w potocznym rozumieniu; PP: potrafi przybliżyć postać Jozuego jako przywódcy militarnego, politycznego i duchowego, zawierającego Bogu los swój i swego narodu; - analizuje własne postępowanie starając się dostrzegać w nim znaki Bożej opieki, pełnej miłości i szacunku dla ludzkich wyborów.</p>
<p>P: omawia tło epoki sędziów i ich zadania w narodzie wybranym jako tych, którymi Bóg posługuje się w trudnych czasach;</p>

<p>- opowiada własnymi słowami o Samsonie, Gedeonie i Samuelu jako przykładach bohaterstwa i wiary; PP: próbuje odnieść naukę płynącą z biblijnego przekazu o sędziach do kształtowania postawy ufności Bogu jako odpowiedzi na niesprawiedliwość cierpienia; - rozumie wartość daru powołania i wierności w jego wypełnianiu jako drogi do szczęścia.</p>
<p>P: zna okoliczności przekształcenia Izraela w królestwo i streszcza dzieje pierwszych królów – Saula i Dawida; - stwierdza, iż wiara, zaufanie wobec Boga i przyznanie się do przewinień stanowią szansę powrotu do życia zgodnego z wolą Bożą; PP: rozumie, iż Dawid jest przykładem grzesznika gotowego wejść na drogę nawrócenia i odpokutowania swych czynów; - potrafi wyciągnąć wnioski dla własnego życia z przekazu biblijnego o królu Dawidzie odnośnie do modlitwy (w tym także modlitwy psalmami) i przyjaźni.</p>
<p>P: potrafi streścić najbardziej istotne wydarzenia z życia Salomona (mądrość, budowa świątyni, grzech i podział królestwa); - na podstawie tekstów biblijnych i wiadomości z lekcji opowiada o Świątyni Jahwe i wyjaśnia znaczenie przypisywane jej przez Izraelitów; PP: rozumie, iż każdy człowiek niezależnie od wieku, mądrości i stanu społecznego podlega pokusom, które pokona tylko dzięki trwaniu w przyjaźni z Bogiem i w Jego prawdzie; - jest świadomy wartości pokornej modlitwy, dzięki której grzeszny człowiek może uzyskać przebaczenie i siłę do naprawienia wyrządzonych krzywd.</p>
<p>P: omawia ważniejsze wydarzenia z życia proroka Eliasza (walka Eliasza z kultami pogańskimi, objawienie Boga Eliaszowi); - rozumie biblijne znaczenie funkcji proroka jako wysłańca Boga, w odróżnieniu od potocznego określenia w ten sposób człowieka przepowiadającego przyszłość; PP: dostrzega analogię między pogańskimi kultami w czasach proroka Eliasza i dzisiejszymi sektami i mentalnością, stawiającą różnych „bożków” w miejsce Boga Jedyne; - kształtuje w sobie postawę odpowiedzialnego dawania świadectwa o Bogu poprzez wypełnianie obowiązków wynikających z wiary.</p>
<p>P: wyróżnia Piśmie Świętym księgi prorockie zawierające Boże napomnienia i słowa nadziei; - omawia okoliczności powstania i złożoność Księgi Izajasza oraz streszcza jej zasadnicze tematy; PP: wyjaśnia, dlaczego prorok Izajasz bywa nazywany Ewangelistą Starego Testamentu; - na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wskazuje prorocтва Izajasza odnoszące się do Jezusa.</p>
<p>P: wymienia proroków większych – Jeremiasza, Ezechiela i Daniela oraz główne wątki ich nauczania; - rozumie, że Bóg troszcząc się o każdego człowieka posyła wysłańców, którzy upomną go lub wskażą właściwą drogę; PP: potrafi omówić tło historyczne i okoliczności, w jakich prorocy Jeremiasz, Ezechiel i Daniel wygłaszali swe mowy; wskazuje na współczesne zagrożenia wiary i próbuje określić, jak brzmiałyby dzisiejsze napomnienia, skargi i pocieszenia proroków.</p>
<p>P: na podstawie wiadomości z lekcji przedstawia ograniczenia w praktykach religijnych Izraela podczas niewoli babilońskiej i odrodzenie religijności po dekrete Cyrusa; - okazuje szacunek księdze Pisma Świętego i jest świadomy wartości czytania Biblii jako aktu modlitwy wspólnotowej; PP: wymienia dwa zasadnicze filary religijności izraelskiej po reformach Ezdrasza i Nehemiasza i wskazuje odpowiadające im współczesne formy kultu; - potrafi wyrażać wdzięczność za wolność ojczyzny i okazywać uczucia patriotyczne.</p>
<p>P: swoimi słowami streszcza pesymistyczne i optymistyczne fragmenty z Księgi Koheleta jako refleksję nad sensem życia ludzkiego; - próbuje określić, co w dzisiejszym świecie jest <i>marnością</i>, o którą nie warto zabiegać w odniesieniu do wieczności; PP: na podstawie tekstu biblijnego i wiadomości z lekcji określa właściwe proporcje między czasem a wiecznością; - po lekturze fragmentów Księgi Koh 12, 13-14 analizuje własne doświadczenia w nowej perspektywie – zawierzenia Bogu swych spraw.</p>
<p>P: własnymi słowami streszcza historię Hioba rozumiejąc opisaną w niej cierpienie jako doświadczenie wiary; - rozumie, iż zmartwychwstanie człowieka i życie wieczne jest wynagrodzeniem wszelkiego cierpienia; PP: potrafi dostrzec w historii Hioba zapowiedź Chrystusa i omówić ją; - kształtuje w sobie postawę współczucia wobec cierpiących i poszukuje różnych sposobów pomocy im.</p>
<p>P: potrafi interpretować miłość zapisaną w Pnp jako miłość Boga do Narodu wybranego oraz Chrystusa do Kościoła;</p>

<p>- rozumie, iż miłość człowieka do Boga, jak i do bliźnich zawsze jest odpowiedzią na bezgraniczną miłość Bożą;</p> <p>PP: dokonuje analizy tytułu Księgi i podaje okoliczności wykonywania utworu przez Izraelitów;</p> <p>- na podstawie własnych doświadczeń, fragmentów Pnp i znanych tekstów kultury, podejmuje refleksję nad własnym rozumieniem miłości ludzkiej.</p>
<p>P: opowiada o różnych postawach Izraelitów wobec tradycji za panowania Antiocha i omawia okoliczności powstania machabejskiego;</p> <p>- na podstawie treści biblijnych i wiadomości z lekcji wskazuje braci machabejskich jako wzór wierności Bogu i męstwa w wyznawaniu własnej wiary;</p> <p>PP: podaje przykłady wierności Bogu i własnej ojczyźnie znane z różnorodnych tekstów kultury;</p> <p>- potrafi dostrzec wartość zgodności życia z własnymi przekonaniem religijnymi, kulturą i tradycjami narodowymi.</p>
<p>P: - rozumie, że Jezus jest obiecany przez Boga w Księdze Rodzaju Zbawicielem, którego ludzkość wyczekiwała</p> <p>- na podstawie tekstów biblijnych i dotychczasowej wiedzy, potrafi wymienić spełnione prorocтва dotyczące Jezusa;</p> <p>PP: omawia własnymi słowami sytuację polityczną i społeczną w Palestynie w przededniu przyścia na świat Jezusa;</p> <p>- uzasadnia potrzebę nieustannego głoszenia prawdy o Jezusie tym, którzy jeszcze nie rozpoznali w Nim obiecanego Zbawiciela i nie przyjęli Go.</p>
<p>P: rozumie, iż wydarzenie Jezusa z Nazaretu i jego prawdziwość stanowią sens chrześcijaństwa;</p> <p>- potrafi wymienić rzymskie i żydowskie dokumenty potwierdzające historyczność Jezusa;</p> <p>PP: w oparciu o poznane na lekcji źródła wskazuje na elementy nauki chrześcijańskiej, głoszonej już przez pierwszych wyznawców Chrystusa;</p> <p>- wykorzystuje przekazaną na lekcji wiedzę dla uzasadniania prawdziwego życia ziemskiego Jezusa wobec tych, którzy poddają je w wątpliwość.</p>
<p>P: podaje definicję Ewangelii, jej autorów oraz omawia czas, okoliczności i etapy spisywania poszczególnych ksiąg;</p> <p>- określa pierwotnych adresatów każdej z Ewangelii, wskazując na związaną z nimi specyfikę księgi;</p> <p>PP: rozumie, iż lektura Ewangelii zapewnia prawdziwy kontakt z żywym wciąż Słowem Chrystusa;</p> <p>- próbuje odczytywać egzystencjalnie treść Ewangelii odczytywanej w domu, w szkole i kościele.</p>
<p>P: umie omówić treść i wyjaśnić znaczenie ośmiu błogosławieństw</p> <p>- wie jakie są najważniejsze wartości w życiu i potrafi dokonywać odpowiednich wyborów, zgodnych z nauką Ewangelii;</p> <p>PP: rozumie, iż 8 błogosławieństw stanowi kodeks moralny chrześcijanina;</p> <p>- opowiada się po stronie życia i broni godności drugiego człowieka.</p>
<p>P: omawia biblijne przykłady osób uznających bóstwo Jezusa jako postaci wzorcowe dla własnej wiary;</p> <p>- odnosząc się do poznanych fragmentów Pisma Świętego przytacza słowa i czyny Jezusa potwierdzające Jego boskość (odpuszczanie grzechów, władza prawodawcza, stawianie siebie ponad instytucjami religijnym, objawianie Ojca);</p> <p>PP: rozumie, że najdoskonalszym dowodem na bóstwo Jezusa jest Jego zmartwychwstanie;</p> <p>- potrafi wskazać fragmenty dotyczące boskości Jezusa w formułach liturgicznych i literaturze.</p>
<p>P: potrafi streścić własnymi słowami IV Pieśń Sługi Jahwe i wyjaśnić zawarty w niej sens śmierci krzyżowej Jezusa;</p> <p>- dowodzi, iż miłość Jezusa jest bezwarunkowa, dlatego stanowi ideał miłości, do którego ludzie powinni dążyć;</p> <p>PP: rozumie, iż motywem zbawczej ofiary Jezusa była miłość do ludzi i chęć odkupienia ich grzechów;</p> <p>- stwierdza, iż ofiara Jezusa Odkupiciela domaga się odpowiedzi wiary ze strony człowieka i podaje sposoby jej udzielenia.</p>
<p>P: streszcza własnymi słowami biblijne relacje o pustym grobie;</p> <p>- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji argumentuje, że zmartwychwstanie Jezusa jest faktem, a nie mitem;</p> <p>PP: wyjaśnia znaczenie faktu zmartwychwstania Jezusa dla osób wierzących;</p> <p>- potrafi wskazać konsekwencje dla własnego życia płynące ze zmartwychwstania Jezusa.</p>
<p>P: wyjaśnia, czym jest wiara chrześcijańska, podaje jej cechy oraz wymienia biblijne postaci uznawane za świadków wiary;</p>

- dostrzega związek między wyznawaniem wiary słowem i podejmowanymi praktykami religijnymi, stanowiącymi świadectwo, do którego Jezus wzywa swych uczniów;
PP: rozumie konieczność zaufania Bogu, który jest Prawdą i pogłębiania relacji z Nim przez modlitwę, literaturę i sztukę religijną;
- analizuje własną relację do Boga i wyraża wdzięczność wobec osób, które niegdyś zakrzewiły wiarę w jego w sercu, a teraz wspierają jej rozwój.

P: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia fragmenty Ewangelii dotyczące Maryi;
- stwierdza, iż Maryja występuje w Ewangeliach z Jezusem w sytuacjach zasadniczych dla naszej wiary, by towarzyszyć nam i wspierać nas w rozumieniu Bożych dzieł;
PP: rozumie, iż przez naśladowanie postaw Maryi i korzystanie z Jej wstawiennictwa może dążyć do świętości;
- zna wybrane modlitwy, pieśni maryjne oraz wymienia najważniejsze sanktuaria maryjne w Polsce, jako miejsca szczególnych łask wypraszanych przez Matkę Bożą.

P: potrafi opowiedzieć o Zesłaniu Ducha Świętego i wystąpieniu św. Piotra jako narodzinach hierarchicznej wspólnoty Kościoła;
- omawia życie pierwszej wspólnoty chrześcijan i wskazuje te cechy, które przetrwały do dziś;
PP: jest świadomy ciągłości historii Kościoła i nieustannej prawdziwej obecności w nim Chrystusa w Eucharystii;
- wyraża własny stosunek do Kościoła, zwracając uwagę na wypełnianie obowiązków wobec wspólnoty lokalnej na wzór pierwszych chrześcijan.

P: opowiada własnymi słowami obietnice Jezusa dane Piotrowi w Łk 5, 1-11 i Mt 16, 13-19;
- rozumie, iż papież to następca św. Piotra, strzegący wspólnoty Kościoła z polecenia Chrystusa;
- podaje imię obecnego papieża;
PP: na podstawie tekstów biblijnych potrafi omówić, w czym wyrażała się głęboka wiara św. Piotra;
- okazuje zainteresowanie nauczaniem papieskim.

P: potrafi omówić zapał i słabości św. Piotra ujawniające się na jego drodze wiary;
- rozumie, iż Jezus wspiera człowieka w jego powołaniu, które jest wybraniem, a nie nagrodą za zasługi;
PP: na podstawie biblijnych tekstów kształtuje w sobie postawę ufności wobec Jezusa i zwraca się do Niego w chwilach słabości;
- wskazuje różne sposoby okazywania miłości Bogu słowem i czynem.

P: potrafi wymienić ważniejsze wydarzenia z życia i działalności św. Pawła;
- wyjaśnia, dlaczego św. Paweł jest nazywany Apostołem narodów;
PP: rozumie, iż św. Paweł jest wzorem w wypełnianiu misji ewangelizacyjnej, podejmowanej dziś przez misjonarzy;
- jest świadomy własnej odpowiedzialności za głoszenie Chrystusa i wskazuje sposoby jej realizacji.

P: potrafi wskazać granice rozprzestrzeniania się Ewangelii w pierwszych wiekach chrześcijaństwa;
- omawia prześladowania chrześcijan za Nerona, Decjusza, Waleriana i Dioklecjana;
PP: wymienia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny wspomagające ewangelizację;
- rozumie, iż męczeństwo jest świadectwem wiary i wyjaśnia wymiar ewangelizacyjny życia oddanego za Chrystusa.

P: potrafi omówić ograniczenia Żydów i Greków w przyjęciu wiary chrześcijańskiej i nowości głoszonych przez nią prawd;
- wymienia różne możliwości pogłębiania wiedzy religijnej;
PP: rozumie, iż wiedza i kultura człowieka są silnie związane z jego religijnością;
- potrafi z szacunkiem odnosić się do ludzi o innym światopoglądzie, strzegąc przy tym własnych poglądów i uzasadniając je.

P: wymienia starożytne herezje i omawia ich błędne nauki o Jezusie;
- zna treść credo nicejsko-konstantynopolańskiego;
PP: podaje św. Augustyna jako wzór poszukiwania prawdy i przytacza ważniejsze wydarzenia z jego życia;
- rozumie potrzebę wspierania wiary wiedzą historyczną i religijną.

P: potrafi omówić sytuację w Europie w okresie wczesnego średniowiecza;

<p>- opowiada o chrystianizacji plemion germańskich i jej znaczeniu dla budowy nowej Europy; PP: zna i rozumie benedyktyńską zasadę „Módl się i pracuj” i stara się ją realizować; - wskazuje na dzisiejsze zagrożenia chrześcijańskiego pojmowania pracy.</p>
<p>P: potrafi opowiedzieć o chrzcie Polski i wskazać osoby, które przyczyniły się do chrystianizacji w kraju; - wymienia najważniejsze wydarzenia i aspekty posługi św. Wojciecha; PP: na podstawie wiadomości z lekcji historii i religii omawia znaczenie chrztu Polski dla życia społecznego i politycznego; - dostrzega znaczenie obecności Chrystusa we własnym życiu i okazuje wdzięczność osobom, które zatroszczyły się o jego wiarę.</p>
<p>P: zna nakaz misyjny z Mt 28, 18-20 i rozumie, że Jezus zobowiązuje w nim wszystkich chrześcijan do głoszenia Ewangelii; - podaje właściwe zasady ewangelizacji i wskazuje na miłość bliźniego jako główny motyw działalności misjonarzy; PP: prezentuje św. Brunona z Kwerfurtu jako wzór w wypełnianiu nakazu misyjnego; - jest świadomy własnej odpowiedzialności za działalność misyjną Kościoła i poszukuje sposobów włączenia się w nią.</p>
<p>P: potrafi opowiedzieć o przyczynach, przebiegu i tragicznym skutku zatargu biskupa Stanisława z Bolesławem Śmiałym; - omawia zakres obowiązywania praw moralnych i państwowych; PP: uzasadnia, dlaczego biskup Stanisław ze Szczepanowa został patronem Polski, a Jan Paweł II nazwał go „patronem ładu moralnego”; - wymienia swoje obowiązki względem ojczyzny i sposoby ich wypełniania.</p>
<p>P: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia potrzebę zmian w Kościele w XI wieku; - potrafi przedstawić przebieg i ukazuje skutki reformy gregoriańskiej oraz wyjaśnia związane z nią pojęcia; PP: właściwie rozumie zagadnienie stosunku Kościoła do państwa; - wymienia zobowiązania wynikające z przynależności do wspólnoty państwowej oraz kościelnej.</p>
<p>P: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia przyczyny, przebieg i konsekwencje schizmy wschodniej; - okazuje szacunek osobom należącym do innych wyznań chrześcijańskich; PP: właściwie rozumie pojęcie ekumenizmu i podaje przykłady inicjatyw ekumenicznych; - rozumie potrzebę modlitw o jedność Kościoła i działań ekumenicznych i włącza się w nie w miarę możliwości.</p>
<p>P: wymienia zakony żebracze oraz wskazuje na biblijną ideę i zasadniczy rys ich działalności; - określa właściwy stosunek chrześcijanina do stworzonego świata; PP: potrafi wyjaśnić stosunek do dóbr materialnych możnowładców kościelnych i katarów w XII wieku; - rozumie potrzebę szacunku i wdzięczności Bogu za stworzone dobra oraz wyraża je na różne sposoby.</p>
<p>P: potrafi opowiedzieć, na czym polegał rozkwit myśli chrześcijańskiej w średniowieczu i wymienia jego szczególne osiągnięcia. - dowodzi, iż wbrew stereotypom, nie ma sprzeczności pomiędzy wiarą i nauką; PP: zna scholastyczne zasady prowadzenia dyskusji i próbuje stosować je broniąc swego zdania; - rozumie potrzebę refleksji intelektualnej nad własną wiarą, dla wniknięcia w istotę relacji człowieka do Boga.</p>
<p>P: rozumie potrzebę ochrony wiary przed błędną nauką i odwodzeniem od prawdy przez heretyków; - na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji potrafi omówić genezę i działalność inkwizycji; PP: potrafi odnieść się do mitów związanych z działalnością inkwizycji; - rozwija w sobie umiejętność etycznego rozwiązywania sporów.</p>
<p>P: potrafi scharakteryzować osobę bł. Jana Pawła II jako wiernego ucznia Chrystusa; - rozumie, iż świętość życia papieża jest konsekwencją kształtowania życia według Słowa Bożego;</p>

<p>PP: zna elementy nauczania papieskiego i odnosi je do swego życia; - czynnie uczestniczy w obchodach wspomnienia Bł. Jana Pawła II.</p>
<p>P: wyjaśnia pochodzenie słowa <i>Adwent</i> i określa jego znaczenie w roku liturgicznym; - wymienia zwyczaje adwentowe i podaje ich znaczenie i symbolikę; PP: potrafi wyjaśnić trojaki sens Adwentu jako oczekiwania Izraelitów na Mesjasza, przygotowanie do Bożego Narodzenia oraz oczekiwanie na powtórne przyjscie Jezusa; - rozumie potrzebę uczestniczenia w roratach i rekolekcjach adwentowych oraz podejmowania postanowień i pomocy ubogim.</p>
<p>P: rozumie, że uroczystość Bożego Narodzenia jest okazją do prawdziwego spotkania z Jezusem; - wymienia zwyczaje Bożonarodzeniowe i wyjaśnia ich znaczenie; PP: zna wybrane kolędy i wskazuje na ich biblijne źródło; - potrafi sformułować wnioski dotyczące świąt i przeżywania ich w rodzinie;</p>
<p>P: potrafi podać ramy czasowe Wielkiego Postu i wyjaśnić jego sens jako czasu umożliwiającego nawrócenie i spotkanie z Jezusem odpuszczającym grzechy; - na podstawie wiadomości z lekcji wymienia nabożeństwa pasyjne i podaje motywację do uczestnictwa w nich; PP: rozumie potrzebę podejmowania czynków pokutnych i postanowień wielkopostnych na rzecz innych, jako potwierdzenie chęci odwrócenia się od grzechów; - próbuje stosować w praktyce wiadomości dotyczące przeżywania Wielkiego Postu zachęcać do tego innych.</p>
<p>P: streszcza własnymi słowami przypowieść o siewcy i jej interpretację podaną przez Jezusa; - rozumie, iż uczestnictwo w szkolnych rekolekcjach wielkopostnych stanowi świadectwo wyznawanej wiary; PP: potrafi wymienić trudności napotykane w przyjmowaniu i realizowaniu nauki Jezusa i próbuje znaleźć sposoby zwyciężenia ich; - zna program rekolekcji szkolnych adresowanych do niego, a w miarę możliwości aktywnie włącza się w ich przygotowanie i przebieg.</p>
<p>P: zna główne przesłania listu Benedykta XVI do młodych ludzi na rok 2013 - po lekcji potrafi wyjaśnić temat – hasło bieżącego listu papieskiego i wskazać na jego odniesienia do własnego życia; PP: rozumie, iż Bóg objawia każdemu swą wolę zbawienia, nie odbierając człowiekowi wolności w odpowiedzi na tę propozycję; - wyjaśnia, iż uczestnictwo w obchodach diecezjalnego dnia młodzieży służy kształtowaniu postawy otwartego i dojrzałego chrześcijanina.</p>
<p>P: wymienia dni wchodzące w skład Triduum Paschalnego i właściwe im obrzędy i symbole; - omawia zbawcze wydarzenia Jezusa uobecniane podczas poszczególnych dni paschalnych; PP: na podstawie wiedzy osobistej i wiadomości z lekcji wyjaśnia rolę Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina jako drogi pogłębienia relacji z Bogiem; - jest świadomy potrzeby duchowego przeżycia Triduum Paschalnego.</p>
<p>P: opowiada własnymi słowami o Zesłaniu Ducha Świętego na Apostołów i Maryję; - wymienia dary Ducha Świętego i podaje ich znaczenie w życiu codziennym; PP: porównuje wydarzenie Pięćdziesiątnicy z sakramentem bierzmowania, określanym jako sakrament dojrzałości chrześcijańskiej; - rozumie potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania dla otrzymania pełni darów Ducha Świętego, których zadatek otrzymał na chrzcie świętym.</p>